

X

Patolojik Vakalar

Aklî ve ruhî mücadeleler çocukları sui istimale ve hırsızlığa sevkedebilir.

Burada yalnız hırsızlıktan değil, fakat bir çok amillerin tahtı tesirinde kalmış patolojik vakalardan bahsedilecektir. İstatistiklerde hırsızlık ve şekavet hanesinde 200 vaka olduğunu gördük. Bunların mühim bir kısmı hırsızlık ve yankesiciliktir. Çocukları hırsızlığa, yankesiciliğe, mantarcılığa ve bunlara benzer vaziyetlere düşüren aklî ve ruhî mücadelelerdir. Hırsızlığa başlamış bu çocuklardaki derunî mücadeleleri anlayabilmek için hususî hayatlarını tetkik etmek şarttır.

Yeni hükûmetin tesisinden sonra Türkiyede şekavet azalmıştır.

İstanbulda bir çok sırkat vakalarının failleri olarak gazeteye geçen çocuk isimleri :

1 — Yakalanan hırsız çocuklar:

« Polis Sirkeci civarındaki bir çok sırkat vakalarının faili olmak üzere Mehmet, Lutfi ve Asim isimli üç çocuğu tevkif etmiş, adliyeye verilmiştir. Bunlardan Mehmet hakkındaki tahkikat mevkufen icra olunmaktadır :

Cümhuriyet : Eylûl, 1931.

2 — Küçük hırsızlar:

Ömer, Mehmet, Yusuf ve Mustafa isminde 8 - 9

yaşlarında dört çocuk Kuruçeşmede Halil efendinin evinden eşya çalmışlar, yakalanmışlardır:

Son Posta : Eylûl, 1931.

Teşkilâtsizlik dolayısıyla bu şahısları ayrı ayrı tahkik ve tetkik ederek hayatları hakkında bir fikir edinmek kabil olmadığı için tanıdık ailelerden birisinde bizzat alâkadar olduğum bir çocuğun hikâyesini naklediyorum:

H. sekiz yaşında sıhhati yerinde bir çocuktur. Her fırsattan istifade ederek önüne gelen her şeyi çalar. İlk hırsızlığı 6 yaşında iken yapmış. Mektepte arkadaşlarının kalemlerini, defterlerini çala çala mektepten koğulmuş. Devam ettiği mektep muallimlerinin ifadelerine göre, çocuk zeki imiş. Yaptığım hususî tetkiklerde çocuğun zekâsını yüksek buldum.

Çocuğun annesi tahsil görmüş bir kadıncağız olup, çocuğun bu halini irsî addediyor, çünkü çocuğun babası müteaddit ve muhtelif suçlar işlemiş bir aileden geldiğini ve zamanla aynı haleti ruhiyeyi kocasında müşahade ettiğini ve binaenaleyh çocuğunda baba tarafına çektiğini ısrar ediyor. Çocuk beş yaşını bitirmek üzere iken anne çocuğunu alarak babadan boşanır. Kadın kocasından ayrıldıktan sonra çocuğunu mektebe gönderir ve çocuk zekâca anormal bir çocukla beraber aynı rahlede oturur. Anormal çocuğun cinsi ve aşırmaq telkinleri altında kalan H. mezkûr suçları işlemekte bir mahzur görmüyor. Anormal çocuğun mektepteki dükkândan şeker ve saire aşırıldığını gören H. da arkadaşından geri kalmıyor. Ve bu, zamanla itiyat halini alıyor. Çocuğun bu suçu işlemesindeki avamil araştırıldığı zaman, anormal çocuğun ismini hatırladığı ve şahsını gördüğünde, aşırmayı, çalmayı arzu ettiğini itiraf etti. H. kendisinde itiyat halini almaya baş-

lamış bu halini annesine anlatınca, annesi çocuğunu mektepten çıkardı ve başka bir mektebe verdi. Fakat iş bu kadarla kalmadı. H. anormal çocuktan sui istimali ve istimnai öğrenmişti. Halbuki annesinin bundan haberi yoktu.

Çocukla fazla bir alâka neticesi ve sorulan bazı suallere cevap vermesi üzerine çalmayı mektepteki anormal çocuktan evvel kendi babasında gördüğü anlaşıldı. Babası anne sinden para çalarmış ve bu hal çocuğun fikrinde eyice yer tutmuş ve zamanla mektepteki arkadaşın teşvikile küçük yaşında babasında görmüş olduğu çalmak fi'li şimdi kendisinde tezahür ve inkişaf etmeğe başladı. Zeki ve münevver valdesinin daimî kontrolü sayesinde çocuk sui istimalden vaz geçti. Çocuğun, babasının ve anormal çocuğun hırsızlık hareketlerini unutturacak yakın akrabalarından muhterem bir kadının yanına gönderilmesi tavsiye edildi. Son defa olarak, aileyi iki ay evvel gördüğüm zamam çocuğun fena adetlerini unutmak üzere olduğunu öğrendim.

Bu vaka, bize ebeveyinden birisinin sui hareketinin çocuğu baştan çıkararak suç işletebileceğini gösteren mü-kemmel bir misaldir.

Aile meselelerinin çocuklarda yaptığı tahribatı gösteren diğer bir vaka:

14 yaşında bir çocuğun 20 gündenberi tagayyüp ettiği ailesi tarafından polis karakoluna ihbar ediliyor. Uzun taharriyat neticesinde çocuğun Eren köyü taraflarında tanıdıklardan birinin bahçesinde uyurken bulunuyor. Sorulan suallere kısmen cevap veren bu çocuğun gösterdiği sebepler evden kaçmasına kâfi addedilmiyorsa da, polis tarafından evine teslim ediliyor. Tanıdık bir zat vasıtasile

bu aileyi ziyaret ettim. Ve ilk fırsatta çocuğun hayatı hakkında bir az malûmat almayı çalıştım.

Çocuk küçük yaşta iken bir fakir aile tarafından Erenköyünde oturan bir aileye evlatlık olarak teslim edilmiş. 12 yaşına kadar çok uslu ve halukmuş. Birgün bir şişeyi kırdığı ve başka birgün evde odanın birinde asılı çaketin cebinden para çaldığı anlaşılmış ve aile reisi tarafından azarlanmış.

Ailenin bundan başka çocuğu yoktur; Bunun için üstüne titrerler. Fakat bu azardan sonra bir gün akşam üstü çocuk ortadan kaybolmuş.

Aldığım bu malûmat meseleyi kâfi derecede tenvir etmiyordu. Çocuğu bu hale sevkeden derunî mücadeleyi anlamak lâzımdı. Ailenin müsaadesile çocuğa eyi bir arkadaş olmaya çalıştım. Birbirimize kâfi derecede ısındıktan sonra oyun arkadaşlarının isimlerini, onlarla nerede ve neler oynadığını sordum. Söylediklerini dikkatle dinledim. Oyun arkadaşlarından birisinin bir yaz günü eve haber vermeden Adaya gittiğini ve bütün günü orada geçirdikten sonra eve avdet edip hiç kimsenin haberi olmadan yatağına girdiğini ve uyuduğunu anlattı. Kendiside böyle bir şey yapmak ister gibi göründü; fakat parası olmadığı için evden kaçamadığını söy edi.

İki sene evvel bir gün arkadaşlarile oynarken kavga efmış ve kavga ettiği arkadaşı kendisine yanlarında oturduğu ailenin öz evladı olmadığını söylemiş. Bunu tahkik ve tetkik edecek yaşta olmadığı için günlerce düşünmüş. ve asıl anasını ve babasını düşündükçe Adaya kaçan arkadaşının hikâyesini hatırlamış. Nihayet heyecanlı bir günde parayı çalmış ve ortadan gaybolmuş.

Aileye bir çok tavsiyelerde bulundum. Tatbikte muvaffak

olurlarsa, çocuktaki bu sui hareketin önünü alabileceklerdir.

Cinsiyete dair gizli malûmat dahi felâketler tevhit edebilir. Anneler ve mekteplerdeki muktedir muallimler bile cinsiyet hakkında telkin edilen gizli malumatın tevhit ettiği fena itiyatları ve dolayısıyla felaketleri eyice bilmezlerse, gizli malumatı almış çocukların terbiyesi ve islahi cidden güçtür. Meselenin güçlüğü gösteren Dr. Hili' (Healy) nin «Akli Mucadele ve sui hareket » eserindeki vakalarından birini naklediyorum:

Vaka :

«Vucudu oldukça iyi inkişaf etmiş, iktidar ve zekâca vasattan biraz yüksek 11 yaşında bir çocuğun evdeki itaatsizliğinden, küçük hırsızlıklarından, arasira evden kaçmasından ve asabiyetinden dolayı şikâyet edilmiş. Temiz ve iyi düşünen bir pederle, samimi ve telkine kolay kapılmayan bir çocuk karşısında bulunuyorduk. Peder çocuğuna suç işlemesinde amil olması mühtemel bazı şeyleri anlattı: Bir üvey valdeden bahsetti. Mamafi, bu çocuğun daima eyiliğini düşünen bir uvey valde idi. İlk karisinin ailesiyle kendi evi arasında bazı anlaşmamazlıklar ve çarpışmalar olmuş. Çocuk aile ile beraber sinamaya gidermiş. Çocuktaki hırsızlık belkide bazı komşuların kendisine ana annesinin evine gidip annesine ait saati veya başka bir şeyi alması hususundaki telkin ve ısrarları neticesinde olmuştur. Bundan mada, aileden bazıları çok serbest bir hayat yaşamışlar.... Bunların çocuğun irsi hayatı üzerinde menfi bir tesiri olabilirmidi? Diğer taraftan ise çocuk babasına söylemediği ve ifşa etmediği gizli hiçbir şey yoktu. Bir az düşündükten sonra

kendisi sui hareketin avamilini anlatmaya başladı: bir kaç senedenberi küçük hırsızlıklarda bulunmuş, komşu çocuklarından ve kendisinden yaşlı bir çocuğu hırsızlık ederken görmüş; neden sonra kendisinde hırsızlığı bu çocuktan öğrenmiş. Bundan başka çok ayıp bazı şeyler öğrenmiş; kız kardeşinin kız arkadaşlarından biri hakkında da fena şeyler duymuş; kendi erkek arkadaşları bu kızla geceleri parklara giderlermiş. İşte bütün bu anlattıkları sinirine dokunur ve ızdırıp verirmiş. Bazen kendisi de böyle şeyleri yapmayı düşünürmüş »..

Çocuğun ağzından çıkan bu hikâye şayanı itimattı. Yukarda yazdığımız gibi kolayca kabili telkin bir çocuk degildi. hissettiklerini bize ve pederine kaçamaksız tekrar etti.

Çocuğun akli mücadelesinin önüne geçecek iktidara malik olmıyan baba, oğlunu hususi ve leyli bir mektebe verdi, Diğer çocukların müşküllerine çare bulmuş olan bu mektep bu çocuğun ıslahına muvaffak olamadı. Çünkü çocuk bir kaç defa mektepten kaçtı ve kaçtıkça çalmak, hırsızlık etmek düşüncesine karşı mukavemet edemedi.

Bir gün büyük bir hırsızlık yaparken yakalandı ve neden sonra hükûmetin senayi mektebine yerleştirildi. »

Aynı müellifin eserinden ıktibas ettiğimiz diğer bir vaka:

Vaka :

« Ela isminde 18 yaşında oldukça zeki bir kızın senelerdenberi evde kavga ettiğini, bir defasında valdesini tekmelediğini ve kendisinden yaşlı kız kardeşini sık sık döğdüğünü haber aldık. Bir gün hemşiresine ait

bir baş örtüsünü alarak parçaladığını ve bir vesile ile evlerine gelen misafirin piyanoda çaldığı notayı alarak yırttığını da öğrendik. Yine işittikki bu çocuk çok defa çok sevdiği biraderini incitmek için su bardaklarını fırlatır, akrabasına rast gele makasları, yanmış kibritleri atarmış. Bazen sui harekette bulunmaz, uslu uslu oturmuş; fakat böyle zamanlarda bile annesiyle kendisi arasında tam bir itimat bulunmazmış.

Kızla temas ettik. Sıhhatı yerinde ve cazipti.. Hususi hayatı hakkındaki suallerimize evvelâ ve tabii olarak cevap vermekten imtina etti. Mamafi, söylediklerinde rabıta ve intizam vardı. Akralarının söyledikleri gibi kızın tabiaten doğru sözlü olduğunu gördük. Vaziyetin vahametini ve suçunu kendisine anlatınca bize sui hareketindeki esbap ve avamili anlatmaya karar verdi. Beş veya altı sene evvel yüksek kız mekteplerinden birinde iken, diğer bir kıza karşı kendisinin çok merbut olduğunu görmüş; zamanla bu rabıta seviciliğe münkalip olmuş ve bu iki kız arasındaki münasebat uzun müddet devam etmiş. Mektepte çıkan dedikodular üzerine kız mektepten tardedilmiş. Fakat Elânın annesi bu tarttan haberdar değilmiş. Bundan sonra Ela müthiş cinsî heyecanlar geçirmiş fakat bu heyecandan kimseyi haberdar etmemiş, zamanla bu seviciliğin yerine erkekle sevişmek arzusu kaim olmuş. Fakat aldığı terbiye, görgü ve mevcut içtimaî kanunlar buna mücadele etmediginden arzuları yenmekten başka çare yoktu. Mektepte arkadaşlarıyla geçirmiş olduğu cinsî tecrübelerle yeni arzular arasında kalan kızda heyecanlar ve buhranlar başlamıştı.

Pederinin alkolik olduğu ailesinden öğrenildi. Ana tarafı

sıhhatçe çok eyimiş. Kız ise mühim denecek derecede hiç bir hastalık geçirmemiş. „

Bu vakada akli ve deruni bir mücadeleye şahit oluyoruz. Bu mücadele neticesi olarak tazyik edilen cinsi hissiyat ve düşünceler kendilerini sui harekette izhar ediyorlar.

Asıl sebepler keşfedildikten sonra ana ile kız arasında kaybolmuş itimat tecdit edildi. Mükemmel bir rejim ile her iki tarafta mevcut akli selim sayesinde kızın eyileşeceğine şubhe kalmamıştı.